

הכנסת העשרים וארבע

יוזמת: חברת הכנסת תמר זנדברג

1190/24/פ

הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון – תובענה ייצוגית בשל פגיעה בפרטיות), התשפ"א–2021

1. תיקון התוספת בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006,¹ בתוספת השנייה, אחרי פרט 14 השנייה יבוא:

"(15) תביעה בעילה של הפרת הזכות לפרטיות לפי הוראות החוק להגנת הפרטיות, התשמ"א–1981.²"

דברי הסבר

אחת ממטרות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006, היא מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין. כך דברי נשיא בית המשפט העליון לשעבר, אהרון ברק, ברע"א 4556/94 רמי טצת נ' אברהם זילברשץ (פורסם ביום 26 במאי 1996) מבהירים זאת: "ביסוד התובענה הייצוגית מונחים שני שיקולים מרכזיים: האחד, הגנה על אינטרס הפרט באמצעות מתן תרופה ליחיד שנפגע. אותו יחיד, ברוב המקרים, אינו טורח להגיש תביעה. לעיתים בא הדבר בשל כך שהנזק שנגרם לאותו יחיד הוא קטן יחסית. עם זאת, הנזק לקבוצה הוא גדול, כך שרק ריכוז תביעות יחידים לתביעה אחת, היא התובענה הייצוגית, הופך את תביעתם לכדאית. השיקול השני עניינו אינטרס הציבור. ביסוד אינטרס זה מונח הצורך לאכוף את הוראות החוק שבגדריו מצויה התובענה הייצוגית. לתובענה הייצוגית ערך מרתיע. מפרי החוק יודעים כי לניזוקים יכולת פעולה נגדם. אינטרס ציבורי זה מוגבר לאור היעילות והחיסכון במשאבים של הצדדים ושל בית-המשפט, הנלווים לתובענה הייצוגית. כן מושגת באמצעותה אחידות בהחלטות בית-המשפט בעניינים דומים ונמנע ריבוי של תביעות."

לשם הסדרת נושא התביעות הייצוגיות נוספה לחוק התוספת השניה, הכוללת את רשימת העילות בשמן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. התוספת אינה כוללת את הפרת הזכות לפרטיות, ועל כן לא ניתן להגיש תביעה ייצוגית בשל הפרתה. כתוצאה מכך, על מנת לאכוף את החוק ולאפשר תרופה לנפגעים באמצעות תביעה ייצוגית, יש למצוא עילה אחרת הנכללת בתוספת.

הצעת חוק זו נועדה לתקן עוול זה ולאפשר סעד כאשר הזכות לפרטיות של קבוצה גדולה נפגעת.

¹ ס"ח התשס"ו, עמ' 264.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

תיקון החוק על ידי הכללת הפרט המוצע תהווה מימוש של מטרות החוק, משום שאינו מתמצה רק במתן סעד לנפגעים עצמם, אלא גם מגן על האינטרס הציבורי של אכיפת הוראות החוק להגנת הפרטיות ומרתיע מפני הפרת החוק.

ההגנה על הזכות לפרטיות חשובה במיוחד בעידן בו אנו חיים, בו למידע עצמו יש ערך סחיר. סחר במידע או מתן נגישות למידע שנצבר על אנשים בחברות מסחריות הוא חלק מדפוס הפעולה של חברות רבות בעידן האינטרנט. גם היום החוק הישראלי להגנת הפרטיות אינו מספק את ההגנה המתבקשת בעידן המודרני, וישראל מפגרת בחקיקה בוודאי נוכח ה-GDPR האירופי. החלת חוק התובענות הייצוגיות גם על הוראות חוק הגנת הפרטיות תאפשר את חיזוק ההרתעה והאכיפה מחד גיסא ואת ההגנה המתבקשת לאזרח במקרים של פגיעה מאידך גיסא.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת קארין אלהרר (פ/1339/23) ועל ידי חברת הכנסת תמר זנדברג (פ/1656/23).

הצעת החוק זהה לפ/1339/23 ולפ/1656/23 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג בסיוון התשפ"א (24.05.2021)